

DOSYA/ÇEVİRİ**SAĞLIK REFORMLARI ALMANYA'DA GREV YAPAN DOKTORLARIN ÖFKESİNİ ARTIRIYOR***

Clare CHAPMAN*
Çeviren: Gamze UĞURLUER**

Alman doktorlar saatlik ücretlerini neredeyse 3 avroya gerileten düşük ücretler ile uzun çalışma sürelerini geçen yıldan bu yana protesto ediyorlardı. Son rakamların Britanya'daki meslektaşlarının yarısından azını kazandıklarını göstermesi yoğun göç tehdidine neden oluyor. Clare Chapman bildiriyor.

Düşük ücretler, ücret kesintileri, artan bürokrasi ve terfi olanağının kısıtlı olması, Almanya'daki doktorların son birkaç aydır kliniklerini kapatmalarına ve sokaklara dökülmelerine neden oluyor. Bu ay yürürlüğe girecek olan reformlar da hekimlerin durumunda bir düzelmeye yol açmayacak gibi duruyor.

Aralık'ta Avrupa'nın en büyük üniversite hastanesinden binlerce doktor artmayan ücretler ve kötü çalışma koşulları nedeniyle protesto amaçlı iş bırakınca Almanya Sağlık Sisteminin kötü durumu son haddine geldi.

Berlin Charite Üniversite Hastanesi'nden 2 200 doktor, bir ayda toplam olarak 85 000 saat yeterli çalışmaları olduğunu, sıklıkla saat ücreti olarak sadece 3 avro aldıklarını ve başka ülkelerde çalışma şanslarının daha iyi olacağını söyleyerek İngiltere ve Amerika'yı da içeren ülkeler için kitlesel olarak ülkeyi terk etme tehdidinde bulundu.

Hastane cerrahlarından Olaf Guckelberg; "Doktorların çoğunun haftada en az 36 saat fazladan çalıştığını, bunun icapçı oldukları süreyi kapsamadığını ve herhangi bir meslek grubunda haftada 80 saat çalışmanın fazla olduğunu ama bu sürenin tıpta çok tehlikeli olduğunu" söyledi.

*Bu makale 15 Nisan 2006'da Lancet (Lancet, Volume 367, April 15, 2006)'te yayımlanmıştır.

** Dr., Toplum ve Hekim Dergisi Yayın Kurulu Üyesi

Fazla çalışmanın %90'ının ödenmediğini, cerrahlar dahil doktorların oldukça sık olarak saat başı 3 avro gibi az bir ücret için çalıştıklarını ekledi. "Doktorların para talep edecekleri çalışma saatleri kısıtlıdır, eğer icapçı olunan süreleri içerirseniz, sadece %80 ödeme aldığımız için, doktorların saat başı 3 avro için çalıştıkları ortaya çıkar" dedi.

Ayrıca yıllarca süren çalışmalarının karşılığında çok az finansal ödül alan önde gelen doktorlar arasında öfke büyüdü.

Guckelberg "Bu hastanede 1993'ten beri çalışıyorum ve neredeyse başladığım zamanla aynı ücreti alıyorum. İlk beş yılın ardından gerçekleşen ciddi bir artışın dışında eğer bölüm başkanı değilseniz maaşınız aşağı yukarı aynı kalıyor." diyor.

Ulusal Ekonomik Araştırmalar Birliği'nin son derlediği rakamlar, Almanya'daki doktorların İngiliz doktorların yarısından azını, Amerika'dakilerin ise çeyreği kadar gelir elde ettiklerini ortaya çıkardı. İstatistikler ortalama olarak Amerika'daki doktorların yılda 267 993 dolar, İngiliz doktorların 127 285 dolar ve Alman doktorların sadece 56 455 dolar kazandıklarını ortaya koydu.

Öyle görünüyor ki, Alman sağlık sisteminden sadece bölüm başkanları para kazanıyor ve tüm ülke genelinde hastanelerde sadece 10 000 üst pozisyon mevcut ve yükselme olanakları iyi değil.

Kötü ödeme koşulları sadece şu andaki sağlık çalışanlarını tehdit etmiyor, hastane çalışanlarında olduğu gibi düşük maaş ve düşük terfi şansı ile yüzleşen ve kentsel alanda klinik sayısına getirilen kısıtlama nedeniyle kendilerine kazançlı klinikler açmaları olanağı kalmayan gelecek nesil doktorların endişelerini de artırıyor.

İngiltere’de çalışan 2 600 Alman doktordan biri olan Markus Fröhling Almanya’da doktorların yarı-tanrı olarak görüldükleri günlerin bittiğini ve doktorların birlikte sokağa döküldüğü son ulusal boyuttaki grevlerin buna işaret ettiğini söylüyor.

Eskiden genç doktorların eğitimleri esnasında kendilerinin sömürülmesine izin verebileceklerini çünkü ilerde bunun karşılığını alacaklarını bildiklerini ancak günümüzde artık buna değmediğini söyledi.

Birçok doktor adayı mesleki yaşamlarına başlamadan kariyerlerini sonlandırıyor ve 12 000 tıp öğrencisinden sadece 7 000’i eğitimlerini tamamlıyor bu da 1 milyar avronun üzerinde üniversite kaynağının boşa gittiği anlamına geliyor. Ayrıca kırsal bölgede çalışan hekimler emekli olduklarında yerlerine geçecek hekimlerin olmadığını ve bu bölgelerde yaşayan hastaların sıklıkla sağlık hizmeti almak için uzak yerlere gitmek zorunda kalacaklarını söylüyor.

Frankfurt Üniversitesi ortopedi kliniğinde kıdemli doktor olarak çalışırken İngiltere’ye giden Fröhling’e göre Alman sağlık sistemi için harcanan 240 milyar avro adaletsizce dağıtılıyor, özel hastalardan sağlanan gelir hastane patronları tarafından kötüye kullanılıyor.

Fröhling Hessen’in batı bölgesinde çalışırken, özel hastalardan elde edilen gelirin %80’inin kliniğe ve hastayı tedavi eden doktorlara yasal olarak dağıtılması gerekirken kendilerine çok daha az ücret ödendiğini anlatıyor. Daha sonra deneticiler kliniğe ödenen 10 milyon avronun kayıp olduğunu ve başhekimlerin yılda yaklaşık 1 milyon avroyu cebe indirdiğini tespit etti. Fröhling kendi çalıştığı dönemde vaat edilen kazançtan sadece 155 000 avro aldığını söylüyor.

Almanya’nın Hıristiyan Demokrat Parti ve sol eğilimli Sosyal Demokrat Parti tarafından oluşturulan yeni koalisyon hükümeti sağlık sistemine yapacağı ve eğer hastalara iyi sağlık hizmeti vermeyi sürdürmek isterse genel pratisyenleri fakirleştirecek reformları duyurunca yeni yıldan kısa bir süre sonra protestolar başladı.

Bonus-Malus olarak adlandırılan ve gelecek yıldan itibaren yürürlüğe girecek sistem, reçete ettikleri ilaçlarla günlük ödeneği aşan genel pratisyenlerin bu tutarı geri ödeyecekleri, ancak tüm ödeneği kullanmayanların sağlık sisteminden para alacağı anlamına geliyor.

Alman Doktorlar Birliği’nden (BAeK) Hans-Joerg Freese “Çoğu doktor bu sistemin hastaları olumsuz etkileyeceğinden endişe ediyor, hekimler belli pahalı ilaçları reçete etmekten korkacağı için bu durumun hastaların sağlığı üzerinde olumsuz etkisi olacaktır” diyor. “Ayrıca bazı doktorların sistemi suiistimal edebileceği ve para alabilmek için pahalı ilaçları reçete etmeyecekleri endişesi var.”

Yeni reformlarla ilgili protestoların bazı olumlu etkileri de oldu, Sağlık Bakanlığı’nın yasa tasarısını modifiye

etmesi ile ilk halinde belirlenen ödeneği %5 geçince geri ödeme yapılırken bu limit %10’a çıkartıldı.

Buna rağmen, Alman İç Hastalıkları Birliği Başkanı Wolfgang Wesiack, reformu Alman sağlık politikalarının tarihinde “negatif dönüm noktası” olarak tanımladı. Wesiack “Sağlık bir meta haline dönüşmemelidir” dedi. Sağlık sistemi bütçesi ile ilgili protestolar sadece doktorların daha iyi yaşamasını amaçlamıyor aynı zamanda birçok kişinin belirttiği gibi hükümetin elinde bu reformlardan zarar görecektir hastaların yaşamını da ilgilendiriyor.

BAeK başkanı Joerg-Dietrich Hoppe yeni sağlık reformları sağlık sisteminde tasarruf sağlasa da hastalar üzerinde olumsuz etkilerinin olduğunu söylüyor.

Hoppe diyor ki, “Sosyal güvenlik kurumlarının reformlarla yükünün azaldığı doğru ancak bu kısmen hastaların ceplerinden daha fazla katkı yapmaları ve kısmen de doktorların sundukları hizmeti kısıtlamasından kaynaklanıyor. Bununla birlikte bürokratik karmaşa oldukça hızlı büyüyor ve bu nedenle ücret kesintileri artarak nötralle olacak. Zamanının %80’ini bir bilgisayarın başında geçiren doktorlar var.”

Ancak hastaların karşılaştığı sorun sadece finansal problemler değil. BAeK sözcüsü Freese hükümetin doktorların sigorta şirketlerinden aldığı para miktarını azaltmaya yönelik girişimlerinin uzun bekleme listelerine yol açacağını söyledi. Freese diyor ki “Eğer doktorlara işlerini yürütmek için gerekli fonları sağlanamazsa, bu durumda hastalara verdikleri tedaviyi sınırlamak zorunda kalacaklar. Bu hastalar için Almanya’da şu ana dek mevcut olmayan bir problem olup uzun bekleme listelerine yol açacaktır.”

Eğer Sağlık Bakanlığı devlet çalışanı doktorların tedavi etmesine izin verilen özel hastaların sayısını reformlar ile azaltmaya kalkarsa ise durum daha da kötüleşecektir.

Freese açıklıyor: “Ülkede genelinde cerrahi kliniklere başvuran hastaların yaklaşık %10’u özel. Bu doktorların yaşaması için gereken parayı sağlayabilir, fakat hükümet bu miktarı azaltmak istiyor, özellikle bunlar önemli ölçüde devlet tarafından karşılandığı için kamu çalışanı hastaları ilgilendirmektedir. Bu para olmaksızın doktorların çoğu yaşamını sürdürmez.”

Ve sisteme daha fazla nakit aktarılmadıkça gelecek için fazla umut yok gibi görünüyor.

Freese son olarak ülke genelindeki dengesizliğe atıfta bulundu: “Şu anda kolay iş bulunan yer sadece kırsal kesimlerde, özellikle doğuda. Fakat genç doktorlar eşleri iş bulamayacağından ve çocukları okul bulmakta zorlanacağından buralara gitmek istemiyorlar. Bunun yerine doktorlar ilaç endüstrisi gibi başka sektörlere kayıyorlar veya dışarıya gidiyorlar. Açıkça belli ki bir doktor açığıyla yüzleşiyoruz.”